

สรุปผลการศึกษา (Conclusion)

ผลจากการเก็บรวบรวมริ้นฝอยทรายเป็นระยะเวลา 12 เดือน (กุมภาพันธ์ 2553 ถึงมกราคม 2554) ได้ทำการบันทึกผลดังต่อไปนี้

1. การศึกษาโดยใช้สัตว์เป็นเหยื่อล่อ (Cow-baited traps) และใช้วิธี Human landing capture ในหมู่บ้านที่พักอาศัย ผลการศึกษาคือ ไม่พบริ้นฝอยทรายที่กัดดูดเลือดวัวหรือคน
2. การเก็บตัวอย่างริ้นฝอยทรายจาก 4 พื้นที่ โดยการใช้กับดักแสงไฟ ผลการศึกษาพบว่าสามารถดักจับริ้นฝอยทรายจำนวนทั้งสิ้น 59,112 ตัว สัดส่วนเพศผู้:เพศเมีย 1:1.3 [(เพศผู้ 33,620 ตัว (56.88%) และเพศเมีย 25,492 ตัว(43.12%)] พบในป่า 9,115 ตัว (15.42%) ถ้ำ 18,709 ตัว (31.65%) สถานที่ท่องเที่ยว 28,291 ตัว (47.86%) และที่พักอาศัย 2,997 ตัว (5.07%)
3. ริ้นฝอยทรายที่สำรวจพบจำแนกได้ 3 สกุล 14 ชนิดคือ *Phlebotomus argentipes*, *P. stantoni*, *P. teshi*, *P. philippinensis gouldi*, *Sergentomyia barraudi*, *S. perturbans*, *S. anodontis*, *S. dentata*, *S. iyengari*, *S. quatei*, *S. silvatica*, *S. gemmea*, *S. indica* และ *Chinius barbazani*
4. ชนิดของริ้นฝอยทรายที่พบในป่า ในถ้ำผาแดงและสถานที่ท่องเที่ยวมีจำนวน 3 สกุล 14 ชนิดคือ *Phlebotomus argentipes*, *P. stantoni*, *P. teshi*, *P. philippinensis gouldi*, *Sergentomyia barraudi*, *S. perturbans*, *S. anodontis*, *S. dentata*, *S. iyengari*, *S. quatei*, *S. silvatica*, *S. gemmea*, *S. indica* และ *Chinius barbazani*
5. ชนิดของริ้นฝอยทรายที่พบในบริเวณที่อยู่อาศัยมี 3 สกุล 10 ชนิดคือ *Phlebotomus argentipes*, *P. stantoni*, *Sergentomyia barraudi*, *S. anodontis*, *S. dentata*, *S. iyengari*, *S. silvatica*, *S. gemmea*, *S. indica* และ *Chinius barbazani* ชนิดที่พบมากที่สุดคือ *S. gemmea* (54.57%)
6. ชนิดที่พบมากที่สุดในป่าคือ คือ *P. argentipes* จำนวน 1322 ตัว (30.32%), ในถ้ำ *S. dentata* จำนวน 2326 ตัว (29.19%) สถานที่ท่องเที่ยว *S. barraudi* จำนวน 3305 ตัว (28.57%) และบริเวณที่อยู่อาศัยคือ *S. gemmea* จำนวน 871 ตัว (54.57%)
7. ริ้นฝอยทรายชนิด *P. argentipes* ซึ่งจัดเป็นพาหะนำโรคนั้นสามารถพบได้ทั้ง 4 พื้นที่คือในป่า 1,322 ตัว (30.32%) ถ้ำ 1,416 ตัว(17.76%) สถานที่ท่องเที่ยว 1,708 ตัว(14.77%) และที่พักอาศัย 21 ตัว (1.32%)
8. ช่วงเวลาที่ริ้นฝอยทรายออกจากแหล่งเกาะพักจะพบทุกช่วงเวลาตั้งแต่ 18.00-06.00 นาฬิกา ช่วงเวลาที่ออกมาจำนวนมากที่สุดในช่วง 22.00-24.00 นาฬิกา คือ ในป่า (34.29%), สถานที่ท่องเที่ยว (23.67%) และที่พักอาศัย (23.12%) ส่วนในถ้ำพบสูงสุดช่วง 22.00-02.00 นาฬิกา (21.88-22.84%)

ข้อเสนอแนะ (Recommendation)

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาเกี่ยวกับช่วงเวลาที่ยุงลายออกจากแหล่งที่พักในเวลากลางคืน โดยการใช้กับดักแสงไฟ (CDC light trap), การใช้สัตว์เป็นเหยื่อล่อ (Cow bait-trap) และ การใช้วิธี Human landing capture และพบว่าการใช้กับดักแสงไฟ (CDC light traps) เป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพสูง สามารถนำมาใช้เพื่อรวบรวมยุงลายให้ได้ตามวัตถุประสงค์การศึกษาหรือการสำรวจ ซึ่งตลอดช่วงกลางคืนนั้น สามารถเลือกใช้กับดักแสงไฟเป็นตัวล่อยุงลายให้มาติดกับดักได้ ดังนั้นช่วงกลางคืน โดยเฉพาะช่วง 22.00-02.00 นาฬิกาจึงเป็นช่วงเวลาที่เหมาะสมที่จะทำการดักยุงลาย ในการศึกษาครั้งต่อไป หากมีการสำรวจยุงลายในพื้นที่อื่นจึงควรใช้กับดักแสงไฟเป็นเครื่องมือในการเก็บตัวอย่างและสามารถเลือกช่วงเวลาตามช่วงเวลาที่ยุงลายออกมามากที่สุดก็เป็นทางเลือกในการช่วยประหยัดเวลาหรือค่าใช้จ่ายได้เช่นกัน ในกรณีที่ต้องการเพียงตัวอย่างยุงลายเพื่อนำไปศึกษาด้วยวิธีอื่นต่อไป